

**Упутство за проверу рачунарске мреже ИКС за
приређивање посебних игара на срећу на
аутоматима**

Q3-120-044

Обавезна примена од:
25.05.2021.

САДРЖАЈ

1.	ПРЕДМЕТ УПУТСТВА.....	2
2.	ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ.....	2
3.	ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ	2
3.1.	Термини и дефиниције.....	2
3.2.	Скраћенице	2
4.	ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА	2
5.	ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ.....	4
5.1.	Документација о центру за прикупљање података и рачунарске мрежи приређивача.....	4
5.2.	Документација о заштити рачунарске мреже:	4
5.3.	Документ о поступку у случају прекида конекције у току прикупљања података са локација где се налазе аутомати	5
5.4.	Документација о електронској вези између приређивача и Уис, и приређивача и лабораторије	6
6.	ПРЕГЛЕД ЗАПИСА	6
7.	ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА.....	6

ПРИЛОЗИ

Прилог 1: Образац Q4-120-048 - Спецификација рачунарске мреже.....	7
Прилог 2: Образац Q4-120-049 - Заштита рачунарске мреже	8
Прилог 3: Образац Q4-120-050 - Прекид конекције у току прикупљања података са локација где се налазе аутомати	9
Прилог 4: Образац Q4-120-051 - VPN конекције.....	10

Издање број: 1	Број измена	Ознака копије:
Укупно страна: 10		
Прво издање: 25.05.2021.		

1. ПРЕДМЕТ УПУТСТВА

Овим упутством се дефинише поступак провере испуњености техничких и функционалних карактеристика рачунарске мреже (као дела ИКС) приређивача посебних игара на срећу на аутоматима.

2. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Упутство се примењује у процесу провере испуњености техничких и функционалних карактеристика ИКС за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима и односи се на сва физичка и правна лица која су на било који начин укључена у овај процес.

3. ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

За потребе ове процедуре користе се релевантне дефиниције и скраћенице дате у:
SRPS ISO/2382:2019 Информациона технологија-Речник-Део 1: Основни термини.
SRPS ISO/IEC 27001:2018 Информационе технологије-Технике безбедности-Системи менаџмента безбедношћу информација-Преглед и речник

3.1. Термини и дефиниције

ИКС: је информационо комуникациони систем.

Приређивач: је организатор игара на срећу за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима.

Играч: је физичко лице, које учествује у играма на срећу на аутомату.

Аутомат: је самостални уређај/систем који омогућава Играчу да учествује у процесу игара на срећу.

Лабораторија: је лабораторија за проверу испуњености техничких и функционалних карактеристика опреме за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима.

У документу су коришћени и изрази страног порекла, писани етимолошки или фонетски.

3.2. Скраћенице

КТИРМ: контролор техничке исправности рачунарске мреже ИКС за игре на срећу на аутоматима,

КИУ: Контролор испуњености услова (руководилац лабораторије),

КИКА: Контролор испуњености карактеристика столова/аутомата,

КИУИКС: контролор испуњености техничких и функционалних услова ИКС,

VPN: Virtual private network (Виртуелна приватна мрежа) - приватна комуникациона мрежа која омогућава корисницима да преко јавне мреже одржавају заштићену комуникацију

УИС: Управа за игре на срећу.

4. ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

- ПРАВИЛНИК (П1) о информационо-комуникационом систему за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима – Сл. гласник РС 152/2020.,
- ПРАВИЛНИК (П2) о техничким и функционалним карактеристикама столова и аутомата за игре на срећу, начину и поступку испитивања испуњености потребних услова – Сл. гласник РС 152/2020.,

- ПРАВИЛНИК (П3) о облику и садржини налепнице за означавање и регистрацију столова, аутомата за игре на срећу и уплатно-исплатних места у кладионици – Сл. гласник РС 152/2020.,
- ПРАВИЛНИК (П4) о условима за обављање поправке столова и аутомата за игре на срећу – Сл. гласник РС 152/2020.,
- ПРАВИЛНИК (П5) о изменама и допунама правилника о техничким и функционалним карактеристикама столова и аутомата за игре на срећу, начину и поступку испитивања испуњености потребних услова – Сл. гласник РС 152/2020.,
- ПРАВИЛНИК (П6) о изменама и допунама правилника о условима за обављање поправке столова и аутомата за игре на срећу – Сл. гласник РС 152/2020.,
- Q2-080-001 Процедура за преиспитивање захтева, дефинисање понуде и уговарање услуга,
- Q3-120-043 Упутство за проверу испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо комуникационог система за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима,
- Q3-120-045 Упутство за проверу системског и апликативног софтвера и хардвера ИКС-а за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима,
- Q3-120-046 Упутство за проверу испуњености техничких и функционалних карактеристика аутомата за приређивање посебних игара на срећу,
- Q3-120-047 Упутство за проверу безбедности информација ИКС за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима,
- Q3-120-048 Упутство за проверу подсистема џекпот ИКС за приређивање посебних игара на срећу на аутоматима,
- SRPS ISO/IEC/IEEE 12207:2020 Системски и софтверски инжењеринг-Процеси животног циклуса софтвера,
- SRPS ISO/IEC 14764:2008 Софтверски инжењеринг. Процеси животног циклуса софтвера. Одржавање,
- SRPS ISO/IEC 14756:2012 Информациона технологија – Мерење и оцењивање перформанси софтверских система који се заснивају на рачунарима,
- SRPS ISO/IEC 15026-3:2008- Системски и софтверски инжењеринг – Поузданост система и софтвера – Део 3: Нивои интегритета система,
- SRPS ISO/IEC IEEE 15939:2018 Системски и софтверски инжењеринг-Процеси мерења,
- SRPS ISO/IEC IEEE 26512:2018 ситемски и софтверски инжењеринг-Захтеви за наручиоце и добављаче информација за кориснике,
- SRPS ISO/IEC IEEE 26514:2014 Системски и софтверски инжењеринг-Захтеви за ауторе и пројектанте корисничке документације,
- SRPS ISO/IEC/IEEE 24748-3:2021 Системски и софтверски инжењеринг – Менаџмент животног циклусом – Део 3: Упутство за примену ISO/IEC 12207,
- SRPS I.D4.102:1991 – Локалне рачунарске мреже – Пројектовање и постављање,
- SRPS ISO/2382:2019 Информациона технологија-Речник-Део 1: Основни термини
- SRPS ISO/IEC 27001:2014 - Информационе технологије -Технике безбедности- Правила праксе за контроле безбедности информација.

НАПОМЕНА: Код примене референтног документа важи последње издање (укључујући и његове измене).

5. ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ

Провера рачунарске мреже приређивача врши се на основу документације о:

- рачунарској мрежи приређивача,
- заштити рачунарске мреже,
- поступку у случају прекида везе у току комуникације са сервером,
- вези између приређивача и УИС,
- измени података на основу којих је подносилац захтева добио уверење о испуњености информатичких услова опреме за приређивање игара на срећу, као и на основу директног увида у поступке описане у наведеним документима.

5.1. Документација о центру за прикупљање података и рачунарској мрежи приређивача

На обрасцу Q4-120-048: Спецификација рачунарске мреже (Прилог 1), подносилац захтева доставља податке:

- аутомати за игру, њихове ознаке и типови, локације – адресе где су смештени,
- локацију централног сервера на којем се налазе сви релевантни подаци са свих локација где су смештени аутомати за игру,
- локације осталих сервера (ако постоје),
- назив извођача рачунарске мреже,
- датум пријема радова,
- назив интернет провајдера.

Уз овај образац, подносилац захтева доставља Лабораторији и следеће документе:

- уговор о закупу, коришћењу или власништву простора где се налази центар на којој се ради прикупљање података;
- уговор о извођењу рачунарске мреже (ако је ангажован спољни извођач);
- извођачки пројекат рачунарске мреже у свим играчницама на територији Републике Србије.
- извођачки пројекат за сваки центар на којима се ради прикупљање података, у случају да их има више,
- уговор о коришћењу интернета;
- уговор о набавци антивирусног софтвера, са подацима о лиценцама;
- уговор о набавци фајервола, са подацима о лиценцама;
- процедуре – упутства за лица која обављају послове заштите рачунарске мреже;
- процедура у случају прекида локалне или интернет везе у току прикупљање података са локација где се налазе аутомати;
- уговор са провајдером о закупу линије за успостављање VPN везе са УИС и Лабораторијом.

5.2. Документација о заштити рачунарске мреже:

На обрасцу Q4-120-049: „Заштита рачунарске мреже” (Прилог 2), Лабораторији доставити податке о:

- заштити рачунарског центра:
 - видео надзор,
 - право приступа,

- евиденција приступа.
- уређајима којима се штити од пада напона или нестанка електричне енергије:
 - тип и врста уређаја
- Firewall:
 - уговор о набавци,
 - врста и лиценце,
 - где су постављени.
- антивирусној / антиспам заштити:
 - број уговора о купљеним софтверима,
 - врста лиценце,
 - врста антивирусне заштите.
- криптозаштити података који се преносе између централног и осталих сервера, као и аутомата и сервера:
 - документацију о уређајима (SMIB) и/или софтверима за конверзију података,
 - опис протокола између аутомата и сервера,
 - метода криптозаштите,
 - тип кључева.
- другим начинима заштите рачунарске мреже подносиоца захтева - приређивача.

Уз овај образац приређивач доставља Лабораторији и следеће документе:

- уговор о набавци антивирусног софтвера, са подацима о лиценцама,
- уговор о набавци фајервола, са подацима о лиценцама,
- уговор са провајдером о изнајмљивању линија са криптозаштитом до удаљених локација,
- опис методе криптозаштите,
- уговор/поруцбеница о уређајима за конверзију података са аутомата на рачунар,
- техничку документацију о тим уређајима са описом протокола,
- процедуре – упутства за лица која обављају послове заштите рачунарске мреже
- посебан документ изведеног стања дела мреже за видео надзор у играчницама.

5.3. Документ о поступку у случају прекида конекције у току прикупљања података са локација где се налазе аутомати

Овај документ треба да садржи податке о:

- активностима које се спроводе када дође до прекида везе у току прикупљања података са локација где се налазе аутомати,
- записима (обрасцима) о спроведеним активностима.
- лицима која су одговорна за спровођење процедуре,
- записима (обрасцима) о спроведеним активностима.

Наведене податке доставити Лабораторији на обрасцу Q4-120-050: „Прекид конекције у току прикупљања података са локација где се налазе аутомати” (Прилог 3)

5.4. Документација о електронској вези између приређивача и УИС, и приређивача и Лабораторије

На обрасцу Q4-120-051: „VPN конекција” (Прилог 4), који се може доставити накнадно, у року од 30 (тридесет) дана од дана подношења захтева, подносилац доставља Лабораторији податке о:

- VPN конекцији између подносиоца захтева-приређивача и УИС, као и подносиоца захтева-приређивача и Лабораторије,
- методу криптозаштите,
- лицима која су одговорна за комуникацију са Лабораторијом.

Уз овај образац подносилац захтева-приређивач доставља Лабораторији документе:

- Уговор са провајдером о закупу линије са криптозаштитом и 2 (две) статичке јавне адресе за успостављање VPN везе са УИС и Лабораторијом. Уколико је приређивач већ успоставио VPN-ове за потребе приређивања игара на срећу путем средстава електронске комуникације, може их (уз евентуалну допуну) користити и за овај вид игара на срећу,
- Процедуру креирања VPN између УИС и приређивача, као и приређивача и Лабораторије,
- Процедуру у случају прекида комуникације између приређивача и УИС, као и приређивача и Лабораторије.

6. ПРЕГЛЕД ЗАПИСА

У року, не дужем од 30 (тридесет) дана од дана пријема документације, одговорни контролори Лабораторије ће извршити проверу комплетности документације и у складу са упутством Q3-120-041 доставити КИУ извештај о исправности документације.

У процесу провере рачунског центра подносиоца захтева-приређивача формирају се следећи записи:

- Образац Q4-120-048: Спецификација рачунарске мреже (Прилог 1),
- Образац Q4-120-049: Заштита рачунарске мреже (Прилог 2),
- Образац Q4-120-050: Прекид конекције у току прикупљања података са локација где се налазе аутомати (Прилог 3),
- Образац Q4-120-051: VPN конекције (Прилог 4),
- Извештај о извршеној провери испуњености техничких и функционалних карактеристика опреме за приређивање игара на срећу на аутоматима, (Прилог 4, Упутство Q3-120-043).

Приређивач је обавезан да сваку измену података, достави Лабораторији најкасније 15 (петнаест) дана од тренутка измене.

У случају измене података Лабораторија задржава право да на основу сопствене процене покрене делимичну или комплетну поновну проверу за сегмент рачунарске мреже.

7. ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА

За извођење појединих активности одговорна су лица која су одређена да учествују у спровођењу упутства. За контролу и примену овог упутства одговоран је КТИРМ.

Изглед обрасца Q4-120-048: Спецификација рачунарске мреже

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	Q4-120-048
	Захтев за проверу рачунарске мреже за ИКС аутомата	
1. Назив подносиоца захтева: <input type="text"/>		
Рачунски центар :		
2. Адреса: <input type="text"/>		
3. Контакт телефон: <input type="text"/>		
4. Број уговора о најму или власништву простора: <input type="text"/>		
Бекап података :		
5. Адреса: <input type="text"/>		
6. Контакт телефон: <input type="text"/>		
7. Број уговора о најму или власништву простора: <input type="text"/>		
Мрежа :		
8. Извођач рачунарске мреже: <input type="text"/>		
9. Датум пријема радова : <input type="text"/>		
10. Интернет провајдер: <input type="text"/>		
11. Напомена: <input type="text"/>		

ПОМОЋ

ШТАМПАЈ

Образац Q4-120-048

Изглед обрасца Q4-120-049: Заштита рачунарске мреже

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	Q4-120-049
	Захтев за проверу заштите рачунарске мреже за ИКС аутомата	
1. Физичка заштита рачуноског центра: <input type="text"/>		
2. Евиденција приступа: <input type="text"/>		
3. Заштита од пада напона: <input type="text"/>		
Firewalls:		
4. Врста и лиценца: <input type="text"/>		
5. Где је постављен: <input type="text"/>		
Антивирусна/антиспам заштита:		
6. Врста и лиценца: <input type="text"/>		
7. Где је постављена: <input type="text"/>		
8. Где се на мрежи врши филтрирање саобраћаја: <input type="text"/>		
Криптозаштита података:		
9. Метода криптозаштите: <input type="text"/>		
10. Тип кључева: <input type="text"/>		

ПОМОЋ

ШТАМПАЈ

Образац Q4-120-049

Изглед обрасца Q4-120-051: VPN конекција

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	Q4-120-051
	Захтев за проверу - VPN конекција између УИС и приређивача	
<p>1. VPN конекције између приређивача и Управе и приређивача и Лабораторије:</p> <input type="text"/>		
<p>2. Методе криптозаштите:</p> <input type="text"/>		
<p>3. Број уговора са провајдером о закупу 2 јавне статичке адресе за успостављање VPN конекције са Управом и Лабораторијом:</p> <input type="text"/>		
<p>Одговорно лице:</p> <p>4. Име и презиме:</p> <input type="text"/>		
<p>5. Контакт телефон:</p> <input type="text"/>		

ПОМОЋ

ШТАМПАЈ

Образац Q4-120-051